

Egelundskolen

Af Arne Halmø – skolens leder 1966-1996

Tidligere skoleinspektør Arne Halmø. Foto: Erling Pultera, 2003

Det begyndte med tre små træpavilloner

I 1965 var der kun tre skoler i Herstederne, som Albertslund hed på det tidspunkt – nemlig Vridsløselille skole, Roholmskolen og Kongsholmskolen. Sidstnævnte skole var tegnet af det kendte arkitektfirma Hougard Nielsen & Nørgaard Pedersen, og den må betegnes som en meget moderne og velindrettet skole, da den blev taget i brug i august 1965. Det var derfor naturligt at lade de samme arkitekter projekttere kommunens næste skole, som skulle opføres i det ny boligområde, der i dag almindeligvis kaldes Albertslund Vest.

Skolen, som fik navnet Egelundskolen, skulle efter planerne modtage sine første elever i 1967, hvilket imidlertid viste sig at være alt for sent. Man besluttede derfor at starte allerede i 1966 i tre små træpavilloner, som blev opstillet på et areal tæt ved Toftekærhallen, der skulle benyttes til idrætsundervisningen.

Det blev min opgave – sammen med tre unge kolleger – at starte den nye skole.

På Egelundskolens allerførste skoledag – 12. august 1966 – mødte 32 børn, som blev fordelt i 2.-4. klasse. Et par dage senere kom førsteklasseerne – i alt 24 elever. Herefter gik det utrolig hurtigt. Før efterårsferien passerede vi 75, og kort før jul blev elev nr. 100 indskrevet. Det var indflytningerne i gårdhusene, som nu for alvor tog fart. Hver 10. dag kom der nye børn – på en enkelt dag ikke mindre end 15. I det tidlige forår måtte der oprettes nye klasser, og pr. 1. april tiltrådte yderligere to lærere.

Der var nu trængsel i de tre pavilloner, men heldigvis var byggeriet af den blivende skole mellem Hvedens og Rosens kvarterer så fremskredent, at vi kunne tage en nogenlunde færdig bygningsfløj i brug pr. 1. august. De sidste måneder af skoleåret 1966-67 blev meget travle. Forældresamarbejdet skulle udbygges, og en kreds af forældre tog bl.a. initiativet til at oprette en forældreforening. Endvidere skulle det kommende skoleår 1967-68 forberedes. Skolen ville få mange nye elever, idet fire 6. og 7. klasser – i alt 80 børn – ville blive overflyttet fra Vridsløselille skole.

Der var en særlig stemning

En særlig pionerånd befordrede imidlertid mangt og meget, og støtte og hjælp fik vi i rigt mål fra en meget aktiv forældrekræds.

I forbindelse med Egelundskolens 10 års fødselsdag fortæller forældreforeningens mangeårige formand Rolf Kuhberg (Borgager) i skolens kontaktblad »Egebladet« således om de første år:

Der herskede en ganske særlig stemning omkring Egelundskolen i dens første år. Denne stemning var fremkaldt af nybyggermiljøet i Albertlund Vest i hine tider. Der var langt mellem husene. Dette til trods kunne man se fra hus til hus. Blikket hindredes ikke af hække og træer. Børnene strejfede på kryds og tværs over området og over grunde, som for 70-80% endnu ikke var byggede.

Kommunen havde vist ikke gjort sig skolesituationen i området helt klart. I hvert fald svarede skolekontoret så sent som nogle måneder før Egelundskolens oprettelse, at Albertslund Vest ville blive betjent af Roholmskolen, og at der arbejdedes med oprettelsen af en skolebus. Men sådan blev det altså ikke.

I stedet tog kommunen en rask beslutning, som forældrene blev meget taknemmelige for, nemlig at grundlægge Egelundskolens første etape – pavillonskolen ved Roskildevej.

Den blev lidt af et samlingspunkt for området.

Aktive forældre i Albertslund Vest

Der var kun 1.-4. klasser og få lærere, og børnene jollede på deres små cykler fra de spredte huse gennem pløje, regn og sne – vinteren 1966-67 var ikke blid – op til pavillonerne, hvor lærerne tog sig af børnene på bedste måde. Vi har endnu trofæer fra formningstimerne fra denne tid hængende hjemme.

Hele denne baggrund gav naturligvis en kolossal opslutning omkring skolen og dermed forældreforeningen, som blev dannet i foråret 1967, altså i pavillonskolens tid. Foreningens virksomhed trådte frem i lyset, da Egelundskolen flyttede til den første gule længe i de nuværende bygninger. De andre længer var ikke færdige endnu.

Selvfølgelig holdtes der en indvielsesfest efter alle kunstens regler, for det var en stor dag. Der var kaffeudskænkning, foreningens damer havde givet frivillige bidrag i form af masser af kager. Børnene sang og optrådte, der var tombolaer, og der var krostuer. Hele Albertslund Vest var selvfølgelig med – med garanti.

Forældreforeningen var i det hele taget ret aktiv. Den havde også foredragsarrangementer om pædagogiske og skolemæssige forhold og ofte sociale arrangementer tilknyttet dertil ud fra den tankegang, at lærere og forældre skulle omgås hinanden under tvangfri former, og at forældrene indbyrdes skulle lære hinanden at kende.

En betydningsfuld opgave varetog forældreforeningen endvidere ved administrationen af fritidsundervisningen på Egelundskolen.

Foreningen havde det økonomiske ansvar og viderebetalte de tilskud, som staten gav, i form af honorarer til pædagoger og andre, der bidrog til fritidsundervisningen. Med en vis stolthed skal også omtales foreningens sportsaktiviteter, der bestod i et oldboys-gymnastikhold, som en af skolens lærere førte en myndig kommando over. Forældreforeningens vigtigste opgave var dog dens medvirken i forældrenævnet, som Albertslund kommune tog initiativ til at oprette på denne tid. I svage øjeblikke kan man tænke tilbage på foreningens første tid med nogen vemod. Det var en nybyggertid, der gav et sammenhold

mellem udflytterne, som var forældreforeningens stærke grundlag. Egelundskolen havde næppe endnu fundet sin egen form, som det er tilfældet i dag. Det er også nok lidt sværere nu, hvor hækkene er blevet så høje.

Til trods for vemoden ved erindringerne om den første tid kan jeg dog ikke få min kone til at flytte ud på en pløjemark på ny.

Så det er nok i orden, at tingene nu ligesom er faldet på plads.

Officiel indvielse d. 1. nov. 1969

I løbet af skoleåret 1967-68 passerede elevtallet 300 – lærerstaben voksede ligeledes og nåede op på 20. Også på andre måder fortsatte travlheden. De i det foranførte nævnte fritidsgrupper blev etableret i efteråret 1967. Herunder de såkaldte eventyrklubber, som blev forløbere for de senere børnehaveklasser, der blev indført officielt i 1969. Utvivlsomt affødte forældresamarbejdet omkring Egelundskolen, som det kom til udtryk gennem forældreforeningen, et generelt ønske om udvidet forældreindflydelse på Albertslund Kommunes skolevæsen.

Samtlige elever og lærere fotograferet foran en af træpavillonerne ved Egelundskolens start i 1966.

Fra skoleåret 1968-69 blev der således oprettet forældrenævn ved alle fire skoler. Nævnene virkede som uofficielle skolenævn, indtil disse ved lov blev indført i 1970. Formand for Egelundskolens første skolenævn blev N. J. Laursen (Lodager).

I 1969 blev Egelundskolen endelig færdig – de sidste håndværkere forlod os, og den 1. november kunne skolen officielt indvies med en gigantisk fest for såvel børn som voksne. Denne dato blev herefter skolens fødselsdag!

I de forløbne år fra starten i 1966, hvor lokalemangelen var særligt påtrængende, hvor klasserne måtte dele klasselokaler i stort omfang, og hvor vi »stjal« lokaler fra håndværkerne, inden de endnu var færdigmaledede osv., oplevede trofaste kolleger at blive henvist til små depotrum, kolde gangafsnit o.l. Et enkelt år måtte lærerværelset stilles til rådighed for skolens ældste klasse – eller måske var det omvendt – vi brugte slet og ret 7. classes klasselokale som lærerværelse.

Den færdige skole fungerede i det væsentlige efter hensigten. Problemerne med vandreklasser fortsatte dog, og skolegården, som der ikke var ofret meget på, beredte os mange vanskeligheder. Men selv om alt havde været mere end perfekt, tror jeg ikke, det havde været muligt at undgå de magtkampe, som jævnligt opstod mellem elever, som kom til skolen fra alle egne af landet og nu skulle befæste deres position i skarp konkurrence med andre.

Legepladsen blev forældreforeningens sidste opgave

Forældreforeningen besluttede snart, at skolegården skulle forbedres. En arkitekt i forældre kredsen udarbejdede planerne, hvorpå en indsamlingskampagne blev startet og gennemført, så der kunne indkøbes materialer til en række forskellige legeredskaber – rutsjebaner, klatrestativer, legehuse osv. Arbejdet udførtes af skolens forældre og lærere i aftentimerne og i weekenderne. En påskønnelsesværdig bedrift!

Forældreforeningens sidste indsats blev oprettelsen af det klasserepræsentantskab, som stadig består.

Hermed havde foreningen i realiteten gjort sig selv overflødig, hvorfor den da også blev nedlagt.

70 lærere og 1219 elever i 1974-75

Allerede i løbet af de første fem år voksede elevtallet til mere end 1000 for i skoleåret 1974-75 at kulminere med 1219 elever.

Herefter blev vi gradvis aflastet af nye skoler (Birkelundskolen, Holsbjergskolen og Hyldagerskolen). Sideløbende hermed var lærerstaben på fire, som startede i 1966 vokset til 70. Da det overvejende var helt unge og nyuddannede lærere, der søgte skolen, blev det særlig vigtigt at få skabt gode arbejdsforhold for alle og – ikke mindst – få indarbejdet accepterede traditioner.

Vi afholdt mange planlægningsmøder, hvortil der var mødepligt, så det kan nok undre, at det også i fritiden blev almindeligt at samles, idet der opstod »klubber«, som dyrkede vævning, stoftryk, madlavning, korsang, badminton, volleyball og billard. Sidstnævnte disciplin blev en stor succes gennem mere end en snes år. Større arrangementer som fælles emneuger (features), festlige sammenkomster o.l. var ligeledes med til at skabe sammenhold og styrke korpsånden.

I forbindelse med skolens 10 års fødselsdag og senere 25 års jubilæet opførte lærere og elever ved begge lejligheder Thorbjørn Egners »Folk og røvere i Kardemomme by«, som trak fulde huse adskillige aftener.

»NETTO-skole«, men der måtte udbygges og senere fjernes asbest

Af økonomiske årsager var Egelundskolen oprindeligt blevet opført som en såkaldt »nettoskole«, dvs. en skole, som var forsynet med mange normal-klasselokaler, medens det til gengæld var sparsomt med ekstra rum og egentlige faglokaler.

»Det er imidlertid dyrt at være fattig«, måtte man erkende, især da folkeskoleloven af 1976 skulle indføres.

Egelundskolen blev nu igen en stor byggeplads med fornyede pladsproblemer til følge. Bl. a. fik vi ved denne lejlighed nye formningslokaler, en moderne kantine samt et velindrettet skolebibliotek.

I 1984 blev der indrettet et fritidshjem, Grønningen, i den ene af skolefløjene. Et godt samarbejde med pædagogerne i Grønningen og det nærliggende Vestskoven blev nu en realitet.

Egelundskolen flager i anledning af skolens 25 års jubilæum i 1991.

Hermed var vejen banet for de senere skolefritidsordninger.

Nævnes skal endelig asbestrenoveringen nogle år senere. Denne gav anledning til yderligere bygningsændringer og – naturligvis – mangel på plads. Dette blev dog nogenlunde klaret gennem en midlertidig overflytning af klasser til Æbletoften og Birkelund-Holsbjergskolerne.

Debat om ny skolelov i 1976

Folkeskoleloven af 1976 indførte enhedsskolen, idet den gav mulighed for samlæsning af eleverne i 8. og 9. skoleår.

Da vi fra skolens side ønskede at gennemføre denne ordning, viste det sig, at mange forældre foretrak den gammelkendte deling af eleverne i fagene matematik og fremmedsprog.

Sagen afstedkom mange møder med de implicerede forældre og ruskede i grunden godt op i os alle på en positiv måde.

Skolenævnet ønskede imidlertid at følge skolens ønske, og da samlæsningen først havde fungeret en tid, opstod der almindelig tilfredshed med ordningen, som – viste det sig – efterhånden blev indført overalt.

dig misforståelse forårsagede, at skolens elever med elevrådet i spidsen »bezatte« deres elevstue, som ellers var beslaglagt af valgbestyrelsen som frokoststue. Her måtte trådene bagefter udredes med takt og diplomati.

Det historiske perspektiv

Egelundskolen har nu fundet sin blivende størrelse – ca. 500 elever. Stor i forhold til sine forgængere: Herstedvester Skole, som var en lille 4-klasset landsbyskole eller Rytterskolen i Herstedvester, der var endnu mindre. Rytterskolen var den første egentlige skole i og omkring Herstedvester – en del af det gamle rytterdistrikt, som var forpligtet til at levere hæren ryttere til hest på den enevældige konge Frederik den Fjerdes bud. Han udstedte i 1721 sin kendte skoleforordning, og hans geheimearkivar Frederik Rostgaard blev forfatter af de ærværdige linier på stentavlen over skolernes indgangsdør. En kopi af stentavlen er opsat i Egelundskolens kantine. Teksten, som Frederik Rostgaard har lagt kongen i munden, vidner om, at virksomheden bag skolens dør er i pagt med stærke og ophøjede magter:

Halvtredsindstyve Aar GUD har Du mig opholdet
At Sygdom, Kriig og Pest mig intet ondt har voldet
Thi yder jeg min Tack og breeder ud DIT Navn
Og bygger Skoler op de Fattige til Gavn
GUD lad i dette Værk DIN Naades Fylde kiende
Lad denne min Fundatz bestaa til Verdens Ende
Lad altiid paa min Stool én findes af min Ætt
Som meener DIG MIN GUD og DISSE SKOLER rætt

Den originale stentavle findes på den gamle rytterskolebygning, som er bevaret og i dag bruges som samlingssted for borgerne fra især Egelundskolens skoledistrikt.

Denger og Bøllefrø

Min afsked i 1996 med Egelundskolen – med børnene, lærerne og forældre-kredsen – vil jeg altid huske – lige såvel som jeg tror, at mange af eleverne vil erindre den gamle skoleinspektør, som af og til fortalte sine opdigtede historier om de to Randagerdreng, han kaldte Denger og Bøllefrø.

Demokrati i skolen

I takt med at vore elever blev ældre og stedse flere, blev det naturligt og ønskeligt at inddrage dem i et forpligtende samarbejde. Det startede med små klasseråd, men snart fik vi etableret et velfungerende elevråd, som bl.a. løste mange problemer omkring cykelgården, toiletterne og legepladsen.

I 1990 vedtog folkettingen den sidste folkeskolelov, som jeg kom til at virke under. Den medførte betydelige ændringer i skolens ledelsesforhold, idet skolelederens position blev væsentlig styrket. De hidtidige skolenævn blev afløst af valgte skolebestyrelser, hvor forældrerepræsentanterne var i flertal. Samarbejdet på Egelundskolen mellem forældre, lærere, elever og skoleledelse var imidlertid fortsat så godt, at egentlige afstemninger kun gennemførtes i ganske få tilfælde.

Formanden for den første skolebestyrelse blev Hans Rasmussen (Hvidager).

Pudsige hændelser

Som i alle større familier oplevede vi på Egelundskolen gennem årene mangt og meget, som fortjener at blive husket.

I april var således en dato, der gav anledning til megen moro. Alle husker vel endnu, hvordan en af skolens veltjente og respekterede overlærere på nævnte dato modtog en yderst officielt udseende skrivelse, hvoraf det fremgik, at han på grund af en midlertidig flytning til andet amt måtte imødesee en alvorlig lønmæssig deklassering. Faldet til stedtillæg 0 samt ændrede skatteprocenter var så alvorlige, at de hensatte ham i nogle timers dyb depression. En dag anmodede skolens dygtige, men lettere distræte biologilærer om tilladelse til at holde høns i den lukkede pausehave, og snart kunne alle på skolen glæde sig over synet af en tre-fire hvide italienere med en stolt hane i spidsen. Efter nogen tid dæmpedes vor biologilærers højststemte forventninger i nogen grad. Æggene udeblev!

Efter endnu en periode i sorgfuld bekymring forbarmede en kollega sig og afslørede, at han og en anden daglig mødte så tidligt, at de havde god tid til at nyde nylagte æg til deres morgen complet.

Andre pudsige hændelser kunne nævnes – som valgdagen, hvor en uskyl-